

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Variæ divisiones peccatorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

ARTICULUS I.

Unde sumatur specifica distinctio peccatorum?

SUMMARI A.

1. Divisio peccati in originale, personale, actuale, habituale, mortale, veniale, commissionis, omissionis.
2. Divisio peccati in carnalia, spiritualia, cordis, oris, & operis.
3. Divisio peccati in ea, quæ contra DEUM, proximum, & seipsum.
4. Divisio peccati in ea, quæ sunt ex infirmitate, ignorantia, & malitia; in propria & aliena.
5. Distinctio specifica peccatorum sumitur ab objectis specie distinctis.
6. Item ex formali diversitate præceptorum.
7. Quid sit diversitas præceptorum ex parte rei præceptæ?
8. Quomodo malitia privativa peccati possit specificari ab objecto.
9. Quo sensu lex divina & humana sint specie diversa?
10. Peccata omissionis indirectè accipiunt speciem ab objectis.
11. Diversa species peccatorum reperiri possunt in eodem physice actu.
12. Divisio peccati in mortale & veniale non semper est essentialis.
13. Peccata commissionis & omissionis in genere moris non semper essentialiter distinguuntur.
14. Cur Sacrum contemnere, & omittere sint peccata specie distincta.
15. Peccata per excessum & defectum opposita specie distinguuntur.
16. Divisio in peccata spiritualia & carnalia est adæquata & essentialis.
17. Circumstantia mutant speciem transiunt in conditionem objecti.

§. I.

Variæ divisiones peccatorum.

1. Juxta varias comparationes peccatorum ad objectum, principium, subjectum, circumstantias &c. diversæ quoque sunt peccatorum divisiones. Dividitur ergo primò in peccatum originale, & personale. Illud est, quod per originem, seu generationem ab Adamo in posteros transfunditur: istud, quod propria peccantis voluntate committitur. Secundò in actuale, & habituale. Illud est actus malus difformis regulis morum: istud est macula, quæ à peccato præterito in anima relinquitur. Tertiò in mortale, & veniale. Illud est & dicitur, quod animæ mortem infert privando ipsam gratiâ & charitate, & inducendo reatum poenæ æternæ: istud est, quod tantùm diminuit fervorem charitatis, & solùm inducit reatum poenæ temporalis. Quartò in peccatum omissionis, & commissionis, de quibus supra.
2. Quintò in peccata carnalia, & spiritualia. Carnalia sunt, quæ in delectatione carnali perficiuntur, ut gula, & luxuria. Spiritualia, quæ perficiuntur in delectatione spiritali, h. e. mentali; quamvis etiam versentur circa aliquod ob-

jectum corporeum, & materiale, ut superbia, invidia, avaritia &c. Sextò in peccata cordis, oris, & operis, juxta varios gradus, quibus ad sui consummationem peccata ascendunt: nam primò peccatum concipitur cogitatione, deinde manifestatur locutione, tandem completur opere.

Septimò dividitur in peccata contra DEUM, proximum, & seipsum; nam licet generaliter loquendo omnia peccata partim sint contra DEUM, in quantum sunt transgressiones legis æternæ, partim contra nosipsum, in quantum nobis nocent, speciali tamen ratione, peccata formalibus objectis & motivis illarum virtutum, quibus peccata opponuntur, illa dicuntur peccata contra DEUM, quæ contrariantur illis virtutibus, quibus rectè disponimur in ordine ad DEUM per nostras actiones attingendum: qualia peccata sunt blasphemia, impenitentia, desperationis, &c. quæ adversantur virtutibus Theologicis, item penitentia & religionis. Illa dicuntur peccata contra proximum, quæ opponuntur iis virtutibus, quibus rectè disponimur in ordine ad proximum, qualia peccata sunt homicidium, furtum, &c. quæ pugnant contra justitiam & partes ipsius. Tandem illa peccata dicuntur contra nosipsum, quæ adversantur illis virtutibus, per quas in moderandis nostris passionibus nos rectè habemus erga nosipsum, & ejusmodi peccata sunt Luxuria, gula, timiditas, &c. quæ sunt contra temperantiam, fortitudinem, &c.

Octavò dividitur in peccatum ex infirmitate, ignorantia, & malitia. Primi generis sunt, quæ oriuntur ex gravi tentatione, & motione appetitûs sensitivi tum irascibilis, tum concupiscibilis. Secundi generis, quæ ex ignorantia culpabilis, vel vincibilis ortum trahunt. Tertii generis; quæ vel ex sola malitiosa determinatione voluntatis, nullâ passione, vel ignorantia præventæ committuntur. Tandem dividuntur peccata in propria, & aliena. Illa sunt actus ipsius peccantis; illa, quæ licet sint actus alterius suppositi, nobis tamen imputantur ratione consilii, suasionis, convenientiæ, &c. Ex his præmissis divisionibus cum certum sit, aliquas tantùm esse accidentales. Quæritur, unde nam desumenda & agnoscenda sit specifica distinctio peccatorum?

§. II.

Regula distinctionis specifica.

CONCLUSIO PRIMA. Peccata sumuntur specificam distinctionem ab objectis specie distinctis, quæ respiciunt. S. D. q. 72. a. 1.

Ratio est primò. Inde peccata sumuntur specificam distinctionem, unde accipiunt speciem, sed hanc accipiunt ab objecto: ergo. Minor probatur. Actus humanus sumit speciem ab objecto veluti ex priori Tract. suppono: sed peccatum est actus humanus: ergo.

Ratio est secundò. Species actus humani & voluntarii magis accipitur ex eo, quod per se qua-